

την συνειδήσουν οι ἐργάται νὰ μεταβάνωσιν εἰς το δημαρχεῖον, όπου μάνθανουσι τὰ νέα τῆς ἡμέρας.

Τοὺς ἀκολουθοῦμεν καὶ ἀνερχόμεθα μετ' αὐτῶν μίαν καλύμακα εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα. Ἐδῶ ἀναγινώσκομεν τὰς λέξεις „Free Library“. Καὶ ἐν πρώτοις μία θύρα, ἀνωμένη τῆς ὄποιας ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφὴ „Newspaper Room“, ἀνογεταῖ, καὶ εἰςερχόμεθα εἰς εὑρεῖαν καὶ κατάφωτον αἴθουσαν. Ἐν τῷ μέσω γηγαντιαία τραπέζᾳ, κύκλῳ μετρότεραι τραπέζαι, ἀναλόγια πανταχοῦ καὶ πολυάριθμα καθίσματα. Ἐπὶ τῶν τραπέζων εύρισκονται ἀπειράριθμοι ἐφημερίδες καὶ περιοδικά πολιτικά, ἐπιστημονικά, καλλιτεχνικά καὶ θρησκευτικά. Καὶ γύρω τῶν τραπέζων τούτων, πρὸ τῶν ἀναλογίων καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν καθισμάτων κάθηνται ἀναγνῶσται βεβυθισμένοι εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τυπογραφικῶν φύλλων, ὡν τὸ περιεχόμενον ἀπλήστως καταβροχθίζουσι διὰ τῶν βλεμμάτων. Νεκρικὴ σιγὴ ἐπικρατεῖ, ἐνίστε δὲ μόνον ἀκούεται θαυμαστικὸν τι ἐπιφάνημα, προερχόμενον ἐκ τῶν χειλέων μονομανοῦς τινος ἀναγνώστου.

Ἐδῶ ἀπαντῶμεν ἀντιπροσώπους πάσης κοινωνικῆς τάξεως καὶ πάσης ἥλικίας. Ἐπὶ τῶν τοίχων κρέμανται προγράμματα καὶ κανονισμοί, ἐξ αὐτῶν δὲ μάνθανομεν, διτὶ οἱ κυριώτεροι ὅροι εἶναι νὰ φέρηται τις κοσμίως, νὰ μένῃ ἥσυχος, νὰ μη ῥυπαίνῃ τὰς ἐφημερίδας, μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀναγνώσεως νὰ ἐγκαταλείπῃ τὸ δωμάτιον καὶ νὰ μὴ καπνίζῃ.

Εἰς τὸ ἄνω πάτωμα εὐρίσκεται τὸ κυρίως „Free Library“, ἣτοι δύο μεγάλοι θάλαμοι, όπου ἐν μεγίστῃ τάξει ὑπάρχουσιν ἐκτεθειμένα εἰς τὴν κοινὴν χρῆσιν τὰ πνευματικά

προϊόντα σγεδὸν ὅλων τῶν ἔθνων. Καὶ τὰ μὲν ζένα ἔργα, καλῶς δεδεμένα, παρέχονται εἰς τοὺς ἀπισκέπτας ἐν τῇ ἀρέστῃ μεταφράσει, τα δὲ ἐγχώρια ἀντιπροσωπεύονται διὰ τῶν καλλίστων καὶ οὐχὶ διὰ τῶν εὐωνοτάτων αὐτῶν ἐκδόσεων. Αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι, ἡ θεολογία, ἡ φιλοσοφία, ἡ ιστορία, ἡ καλλιτεχνία, ἡ ποίησις, ἡ λεξικογραφία, ἡ παιδαγωγικὴ καὶ ἐν γένει πᾶς κλάδος ἀνθρωπίνης γνώσεως καὶ ἐπιστήμης ἀντιπροσωπεύεται ἐνταῦθα οὐχὶ μόνον διὰ τῶν ἀρίστων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ὀπωδήποτε γνωστῶν βιβλίων, τὰ δοπίαι προθύμως παρέχονται εἰς πάντα τὸν φέροντα ἀπόδειξιν ἐνὸς ὑπαλλήλου. Ἐπὶ τοῦ παρόντος τα βιβλία ἐπιτρέπεται ν' ἀναγινώσκωνται ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ βιβλιοπωλείου καὶ οὕτω καθ' ἕκαστην αἱ αἴθουσαι βρίθουσι κόσμου. Πλούσιοι καὶ πένητες, ἀνδρες καὶ γυναῖκες, νέοι καὶ γέροντες ἀπολαύονται μετ' ἵστης ἐλευθερίας καὶ ἵσων δικαιωμάτων τὰς ὀψεις τοῦ εὐεργετικοῦ τούτου καθιδρύματος.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν Ἀγγλίᾳ. Παρ' ἡμῖν δὲ τολμηρὸν βεβαίως θὰ ἦτο ν' ἀπαιτήσῃ τις τὴν ἐκ τοῦ μηδενὸς δημιουργίαν τοιούτων ἰδύματων, ἀφ' οὐ μέχρι τοῦδε πολλὰ ἀλλα, καὶ μεγάλα καὶ σοφώτερα ἡμῶν, ἔθνη δὲν ηὔτυχησαν νὰ θεμελιώσωσι τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ μορφώσεως τοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἐν τούτοις οὐδεμίᾳ τούλαχιστον βλάβη θὰ ἐγίνετο, οὔτε εἰς τοὺς βιβλιοπωλάς οὔτε εἰς τὸ φιλομαθές καὶ φιλόκαινον ἐλληνικὸν δημόσιον, ἀν πρὸς τὸ παρόν ἐγίνοντο ἀπόπειραι τινες τοιαῦται καὶ ἐν ἀπὸ τοῦδε κατεβάλλοντο προεπάθειαι χάριν ἔργων, ὡν ἡ τελειοποίησις καὶ διαιώνισις ἐναπόκειται εἰς τὴν εὐφυΐαν καὶ δραστηριότητα τῶν μελλουσῶν γενεῶν τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς.

Η ΕΠΑΙΤΙΣ.

(συνέχεια).

— „Πολὺ μέρος τῆς ἀπολύτου ἀληθείας εὑρίσκω εἰς τοὺς λόγους Σας“, ἀπήγνησεν εἰς ταῦτα ἡ κυρία Φάλδηνερ. „Ἔγὼ δὲν δύναμαι νὰ ἀποφανθῶ ἀκεράιαν περὶ πάντων τούτων γνώμην, διότι δὲν ηὔτυχησα ἡ μᾶλλον δὲν ἥτυχησα νὰ ζήσω εἰς τοιούτους συναναστροφῶν κύκλους. Νομίζω δύως, διτὶ, δύος πανταχοῦ οὕτω καὶ ἐκεῖ, τὸ κακὸν προέρχεται ἐκ τῆς ὑπερβολῆς. Ἐχετε δίκαιον ισχυριζόμενος, διτὶ ἡμεῖς αἱ γυναῖκες εἰμεθα πρωρισμέναι νὰ ζῶμεν ἐν στενοτάτῳ κύκλῳ, τῷ οἰκογενειακῷ δηλ., διότι πράγματι εὑρίσκομεν τὴν πηγὴν τῶν καθηκόντων μας καὶ πάσης εὐφροσύνης, καὶ εἶναι τῷ ὅντι ἀληθεῖς διτὶ οὐδέποτε θὰ ὀρθοποδήσωμεν, οὐδέποτε θὰ πατήσωμεν ἐπὶ ἀσφαλοῦς ἐδάφους ἀμαρτίας ἐξέλθωμεν παντελῶς τοῦ κύκλου τούτου. Διατί δύως πάλιν νὰ στερηθῶμεν ἐντελῶς καὶ πάσης εὐκαιρίας, ἔστω καὶ σπανιωτάτης, καθ' ἡν δυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰ πνευματικὰ προσόντα μας καὶ ν' ἀπολαύσωμεν τὴν χάριν τῆς μετ' ἀνεπτυγμένων ἀνδρῶν συναναστροφῆς; Εναντιοῦμαι καὶ ἐγὼ μετὰ πάσης δυνάμεως εἰς τὴν καθηρώσιν ἐσπερίδων διαρκῶν, ἐπτάκις, ὡς ἐλέγετε, τῆς ἑβδομάδος διδομένων, καὶ βλέπω ὅτι ἡ ὑπερβολὴ αὕτη ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα πᾶσαν τῆς φυσικότητος ἀπώλειαν καὶ ἐντελῇ ἐξάντλησιν. Ἀλλὰ μήπως δὲν ὑπάρχει καὶ ὡς πρὸς τοῦτο μέση τις ὁδός;“

— „Ισως ἐξεφράσθη ὑπερβολικῶς, ἥθελον“

— „Ἀλλ' ἀφήσατε με τώρα καὶ Σεῖς γὰ τελειώσω τὴν διμιλίαν μου“, υπέλαβεν ἐκείνη ἀπωθούσα τὸν Φάλδηνερ ἐλαφρώς. „Ἐλέγετε προηγουμένως, διτὶ πολὺ σπανίως δύνανται νὰ διεξαγάγωσι ζήτημα ἐν διαρκεῖ ἐτοιμότητι πνεύματος

καὶ εὐτραπελίᾳ. Ἐγὼ δύναμαι νὰ Σᾶς βεβαιώσω, διτὶ δὲν ὑπάρχει βαρετώτερον πρᾶγμα ἐν τῷ κόσμῳ τῆς μεταξὺ γυναικῶν παρουσίας ἀλληγε τινὸς εὐφυοῦς γυναικός, ἡπειροῦσι ἀνοστον καὶ ἐπιπόλαιον διτὶ δὲν ἀρέσκει εἰς τὴν ἴδιαν. Ἐν τοιαύτῃ συναναστροφῇ αἰσθανόμεθα τὴν μεγαλειτέραν στενοχωρίαν καὶ ἐπὶ τέλους προτιμῶμεν νὰ ἐρυθριάσωμεν μὲ τὰς ὀλίγας γνώσεις μας ἐνώπιον ἀνδρὸς ἡ ἐνώπιον μιᾶς τοιαύτης κυρίας. Μὴ λησμονῆτε δύως, διτὶ συνήθως ἐν ταῖς γυναικείαις συναναστροφαῖς πρόκειται πρὸ πάντων περὶ τῶν οἰκειακῶν πραγμάτων, τῆς γειτονείας, δύμοιων κοινωνικῶν εἰδήσεων καὶ ἴδια περὶ τῶν συρμῶν. Ἀλλὰ πρέπει μόνον εἰς αὐτοὺς τοὺς κύκλους νὰ περιορισθῶμεν, καὶ διτὶ ἐγδιαφέρει ὅλον τὸν λοιπὸν κόσμον καὶ συντείνει ἡ ἐκμάθησις αὐτοῦ εἰς μόρφωσιν τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὸ πρέπει νὰ ἔνε διόλου ζένον πρὸς ἡμᾶς;“

— „Οχι! δά! μὲ παρενοήσατε· ἐγὼ δὲν εἴπον αὐτό.“

— „Ἐγὼ δὲν ἀρνοῦμαι“ μέπλαβεν ἐκείνη μετὰ ζωηρότητος, „εἶναι ἀληθεῖς, διτὶ οἱ ἀνδρες ἔχουσι μᾶλλον ἐρυθρόν τινα μόρφωσιν καὶ ὡς ἐκ ταύτης διακρίνουσιν εὐκόλως τὴν ἡμιμάθειαν καὶ τὴν ἐπιπόλαιον παίδευσιν, ἦν καὶ περιφρονοῦσιν. Ἀλλά, Σᾶς βεβαιῶ, μὲ πόσην εὐχαρίστησιν προσέχομεν ἡμεῖς αἱ γυναῖκες εἰς τὰς συζητήσεις τῶν ἀνδρῶν, δοσάνις μάλιστα περιορίζονται εἰς πράγματα οὐχὶ ὅλως ζένα πρὸς ἡμᾶς, π. χ. περὶ γνωστοτάτου τινὸς βιβλίου, τὸ ὄποιον πολλάκις ἀνέγνωμέν, εἴτε περὶ εἰκόνων καὶ χωρῶν, τὰς ὄποιας ἔτυχε νὰ ἴδωμεν καὶ νὰ ἐπισκεψώμεν. Ἡ τοιαύτη ἀκρόασις συντελεῖ βεβαίως εἰς διάπλασιν τοῦ ἡμετέρου πνεύματος,

συμπληροῦται δὲ βαθμηδὸν καὶ η̄ η̄μιτελής, ὡς δισχυρίζεσθε, μόρφωσίς μας ἀν μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἐκφράζωμεν καὶ η̄μεῖς τὴν γνώμην μας· καὶ αὐτὴ δὲ η̄ κρίσις μας ἐνδυναμοῦται καὶ αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ καθίσταται σὺν τῷ χρόνῳ ὠριμωτέρᾳ, αὐτὸς δὲ εἶνε δ λόγος, δι' ὃν πᾶσα μετ' ἀνδρῶν σπουδαίων συναναστροφὴ εἶνε ὑψηλή τις ἀπόλαυσις διὰ τὰς ἀνεπτυγμένας γυναικας. Ἐπὶ τέλους νομίζω, ὅτι δὲν κακοφαίνεται δὰ καθόλου τοὺς ἄνδρας, ἀν η̄μεῖς, αἱ γυναικες δηλ.; προσέθυνεν ὑπομειδιῶσα, „δὲν διαπρέψωμεν ἐν ταῖς συναναστροφαῖς διὰ τοῦ πνεύματός μας, καὶ ἀν ἀρνούμεθα νὰ ἔγκαταλείψωμεν παντελῶς τὸν στενὸν καὶ ἀφανῆ κύκλον, εἰς ὃν ἐτάχθημεν νὰ μένωμεν πάντοτε.“

XIV.

Ἐν τῇ ζωηρῇ δὲ ταύτῃ τοῦ λόγου φορᾷ προσέλαβεν η̄ μορφὴ τῆς Ἰωσηφίνας ἰδιαίτερόν τι κάλλος καὶ πολλὴ ἐρυθρότης ἐπεξύθη ἐπὶ τοῦ προσώπου της· ἔλαμπον οἱ ὄφθαλμοι της καὶ τὸ μειδίαμα ἐκεῖνο, μεθ' οὐ ἐπέρανε τὸν λόγον, ἐνεῖχε τὸ τὸ γοητευτικὸν καὶ συμπαθές. Ὁ Φρέβεν δὲν ἤξευρε τί νὰ θαυμάσῃ πρῶτον, τὴν ὥραιότητα τῆς γυναικὸς ταύτης ή τὸ πνεῦμα τῆς καὶ τὸν ἀφελῆ τρόπον, μεθ' οὐ ἐξεφράζετο.

— „Ω! βέβαια!“ εἶπεν οὗτος ἐντρυφῶν εἰς τὴν θέαν τῆς ὥραιας γυναικός, „θὰ η̄το πολὺ ἀδικον ἀν η̄μεῖς οἱ ἀνδρες τοιαύτας λεπτὰς καὶ δικαίας ἀπὸ μέρους τῶν γυναικῶν ἀπαιτήσεις δὲν ἐλαμβάνομεν διόλου ύπ' ὅφιν· διότι, κατ' ἐμὴν τούλαχιστον γνώμην, δυστυχεστάτη εἶνε η̄ γυνὴ ἐκείνη, η̄τις τυχοῦσα ἐπικελοῦς ἀνατροφῆς καὶ ὑγιοῦς κατόπιν παιδεύσεως, ἐπομένως ποδοῦσα τὴν μετ' ἀνεπτυγμένων προσώπων συχνὴν συναναστροφὴν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν ἀληθῆς χρησίμων βιβλίων, οὐδεμίαν εὑρίσκει εἰς τοὺς περὶ αὐτὴν ὅρεξιν τοιούτων ὑψηλῶν ἀπολαύσεων καὶ οὐδέποτε ἐπιτυγχάνει ἀφορμὴν πρὸς χρησιμοποίησιν τῶν πνεύματικῶν χαρισμάτων της· ἀληθῶς, τοιοῦτος αὐστηρὸς τῆς γυναικὸς περιορισμὸς εἶνε βάσανος καὶ ἐσχάτη δυστυχία.“

Ἡ Ἰωσηφίνα ἐφόνη στενοχωρημένη καὶ σκοτεινὸν νέφος κατηρείας ἐκάλυψε τὸ ὥραιον μέτωπόν της· ἐστέναξεν ἀκουσίως, δὲ Φρέβεν μετὰ τρόμου τώρα μόλις ἀντελήθη, ὅτι γυνὴ, οἵοιαν αὐτὸς πρὸ μικροῦ ὡς δυστυχεστάτην ἔχαρακτήρισε, τοιαύτη τῷ. δοτε γυνὴ ἐκάθητο πλησίον του. Καὶ αὐτὴ, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ἐπρόδωκε τὴν ὁδόνην της. Διότι, ηδύνατο μήπως δ σύζυγός της ν. ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς λεπτὰς ἀξιώσεις της; Αὐτός, δ ὅποιος ἐν τῇ συζύγῳ του εύρισκε μόνον τὴν καλλίστην ἐπιστάτριαν τοῦ οἴκου καὶ τῶν κτημάτων του, καὶ πᾶσαν ἀλλην πνεύματικὴν διάχυσιν ἀρέσκουσαν εἰς ἀνεπτυγμένα δύτα καὶ διὰ τοῦτο ἐπιθυμητήν, περιεφρόνει ὡς ὅχι πρακτικὸν πρᾶγμα, ὁδόνατο μήπως αὐτὸς νὰ ἴκανοποιήσῃ οἰανδήποτε ἀξίωσιν περὶ ὑψηλοτέρας τινὸς ἀπολαύσεως; Ἀπ' ἐναντίας μάλιστα, δὲν η̄το πιθανώτερον, ὅτι αὐτὸς ἀπηγόρευε σκοπίμως καὶ ἀνέκοπτεν ἀποτόμως πᾶσαν τῆς γυναικὸς πρὸς τὰ τοιαύτα τάσιν;

Πρὶν έτι συνέληθη δ Φρέβεν καὶ δυνηθῆ νὰ δώσῃ γενικωτέραν τινὰ εἰς τοὺς λόγους του τροπήν, ἀποτρέπων τὴν ὁμιλίαν ἀπὸ τοῦ προκειμένου ζητήματος, η̄ Ἰωσηφίνα εἶπε, χωρὶς νὰ δείξῃ εἰς τὸν Φρέβεν, ὅτι ἐνεβάθμυνεν εἰς τους λόγους του: „Ημεῖς ὅμως ἐδῶ, εἰς τὴν ἔξοχὴν ζῶμεν βέβαια πολὺ η̄συχωτερα, δὲν εἴμεδα ὅμως καὶ τόσον μεμονωμένοι, δσον η̄θελεν ίσως νομίσει δ κατὰ πρῶτον ημᾶς ἐπισκεπτόμενος· αἱ ἐπισκέψεις δὲν εἶνε σπάνιαι· παρατηρήσατε ἐκεῖ εἰς τὸν καθόρετην, πόσα ἐπισκεπτήρια εἶνε σωρευμένα.“

Ο Φρέβεν εἶδε πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ ἐνθυμηθη τὸ ἐπισκεπτήριον ἐκεῖνο. „Ναί, βέβαια!“ εἶπε μεγαλοφάνως, ἐκβάλλων αὐτὸ ἀπὸ τοῦ καθόρετου, ὅπου η̄το προσηρητημένον. „Πρὸ στιγμῆς μάλιστα ἐδοκιμασα καὶ νὰ κλέψω ἐν ἀπὸ αὐτᾶς. Φαντασθήτε, μέχρι τῆς χθὲς ἀκόμη δὲν ἤξευρα, δτι δ φίλος μου ἐνυμφεύθη, τὸ δὲ ὄνομά Σας ἔμαθον μόλις πρὸ διλίγου διὰ τοῦ ἐπισκεπτηρίου τούτου. Ὁνομάζεσθε Τ δὲν εἶνε;“

— „Μάλιστα“ ἀπεκρίθη αὐτὴ μειδιῶσα, „καὶ τὸ ἀσημον τοῦτο ὄνομα ἀντήλλαξα μὲ τὸν ὥραιον τοῦ βαρώνου συζύγου μου τίτλον.“

— „Ἄσημον; Εὰν πατήρ Σας η̄τον δ ὅπο τὸ ὄνομα τοῦτο συνταγματάρχης, τότε διόλου ἀσημον δὲν εἶνε τὸ διονύμα Σας.“

Ἡ Ἰωσηφίνα ἡρυθρίσασεν. „Ἄχ, τὸν καλό μου τὸν πατέρα!“ εἶπε στενάξασα. „Πολλὰ η̄κουσα νὰ διηγοῦνται περὶ αὐτοῦ, δτι διέπρεψεν οὓς ἀνδρεῖς ἀξιωματικὸς τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος καὶ δτι ἐτάφη οὓς στρατηγός. Ἐγὼ δὲν τὸν ἐγνώρισα· μίαν μόνη φοράν, ἐνθυμουμένη, τὸν εἶδον ἐπιστρέψαντα ἐκ τῆς ἐκστρατείας, καὶ κατόπιν οὐδέποτε πλέον.“

— „Δὲν η̄τον Ἐλβετός;“ ἡρώτησεν δ Φρέβεν.

Αὐτὴ τὸν ἔβλεπεν ἐκπληκτος. „Ἄν δὲν ἀπατῶμαι, η̄ μητέρα μου, νομίζω, ἔλεγε δτι ἔχει συγγενεῖς εἰς την Ἐλβετίαν.“

— „Καὶ η̄ μήτηρ Σας δὲν ὄνομάζεται Λαύρα, καὶ κατάγεται ἀπὸ ισπανικοῦ γένους;“

Ἡ Ἰωσηφίνα ὠχρίσασε καὶ η̄ρχισε νὰ τρέμῃ ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκήτῳ ταύτῃ τοῦ Φρέβεν ἐρωτήσει. „Μάλιστα, ναί, ὄνομάζετο Λαύρα!“ ἀπήγνητησε, „ἀλλά, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, πῶς καὶ πόθεν γνωρίζετε περὶ τῆς οἰκογενείας μου αὐτὰς τὰς λεπτομερείας; Εἴπατε ἀπὸ ισπανικοῦ γένους, „ἔξηκολούθησε ζωηρότερον, συνελμοῦσα, „νίς πρὸς αὐτὸ ἀπατᾶσθε· η̄ μήτηρ μου δὲν ὠμίλει τὴν ισπανικήν καὶ δὲν η̄το ισπανίς.“

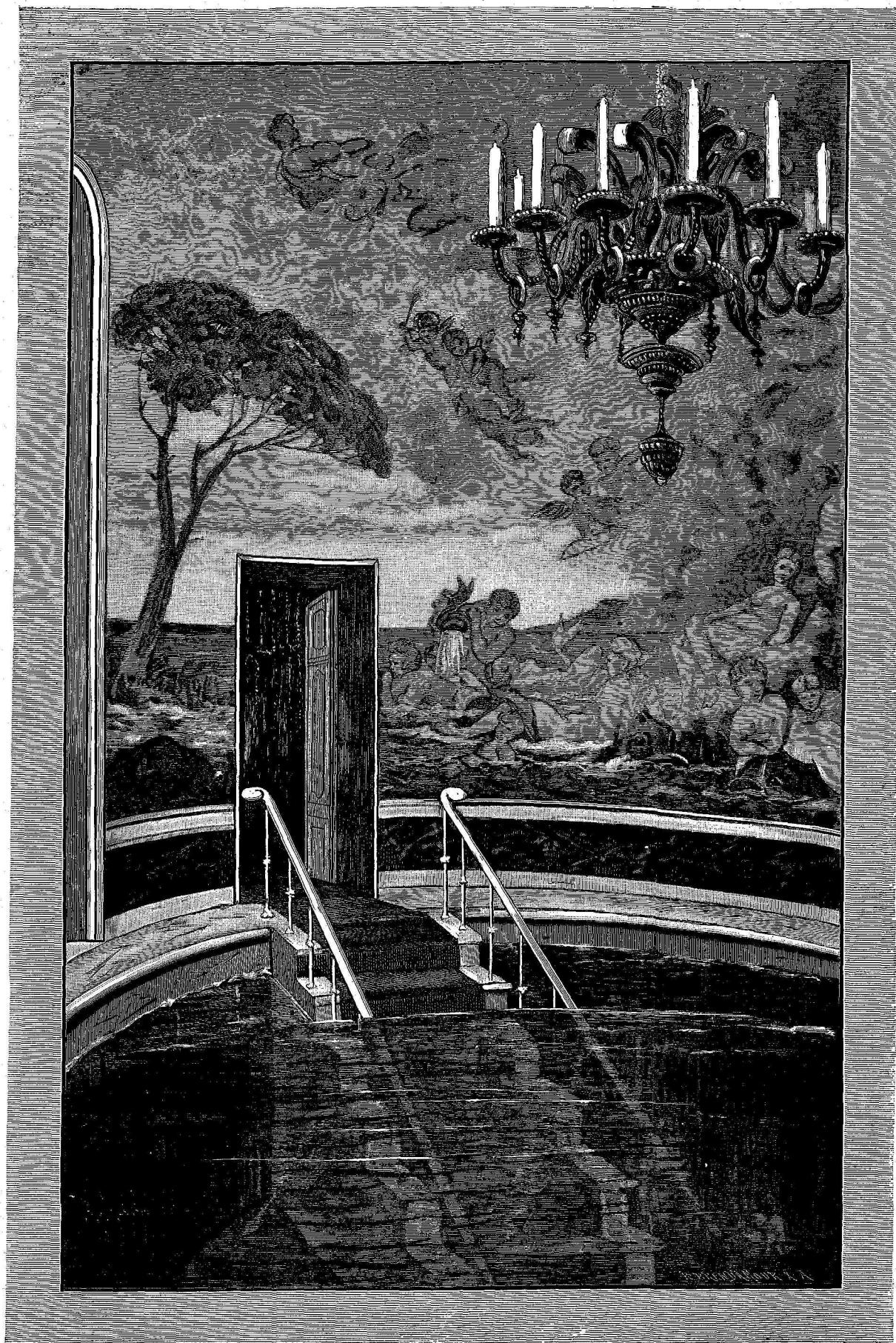
— „Πως; Λοιπὸν ἀπέθανεν η̄ μήτηρ Σας;“

— „Πρὸ τριῶν ἐτῶν, κύριε,“ ἀπήγνητησε η̄ Ἰωσηφίνα τεμλιμένη.

— „Μὴ Σας κακοφανῆ, παρακαλῶ, διὰ τὰς συχνὰς ἐρωτήσεις μου· η̄ μήτηρ Σας δὲν εἶχε μαῦρα μαλλιά καὶ ἔτση μελαγχρούνα μάτια σπαστούς; Δὲν Σας ὠμοίαζε πάρα πολύ;“

— „Ἐγνωρίσατε μήπως τὴν μητέρα μου;“ ἡρώτησε περίφοβος καὶ ἔτρεμε πάλι σύστωμος.

— „Οχι· ἀλλ' ἀκούσατε τὴν ἔξης περιέργον σύμπτωσιν, „ύπελαβεν δ Φρέβεν·“ στοιχηματίζω εἰς δ, τι θέλετε, ἀν αὐτὸς, περὶ τοῦ δοποίου εύθυνς τώρα θὰ Σας πῶ καὶ τὸν δποῖον τυχαίως πρὸ διλίγων μηγνῶν ἐγνώρισα, δὲν εἶνε ἀφεύκτως ἔνας πολὺ σημαντικὸς ἀνθρωπος καὶ συγγενής τῆς μητρός Σας.“ Καὶ διηγήθη τὰ κατὰ τὸν Δὸν Πέτρον, πῶς συνηγόρησε δηλ. μετ' αὐτοῦ πρὸ τῆς εἰκόνος ἐκείνης τῆς πινακοθήκης, καὶ συγχρόνως διέταξε νὰ φέρωσιν ἐκ τοῦ κοιτῶνός του τὸ γνωστὸν ἐκεῖνον ἀντίγραφον, τὸ δποῖον καὶ δέδειξεν εἰς τὴν Ἰωσηφίναν. Τῇ διηγήθη ἐπίσης πῶς ἐγνωρίσμησαν καλλίτερα καὶ πῶς ἔξεμηκεν δ Δὸν Πέτρος τὴν ιστορίαν τοῦ ἀτυχοῦς ἐκείνου ἐρωτός του. Ἐννοεῖται, δτι εἶχε τὴν διάκρισιν νὰ παραλείψῃ τὰ κατὰ τὴν ρωμαντικὴν ἐκείνην μετὰ τοῦ ἀντεραστοῦ του συνάντησιν ὡς καὶ τὴν ἐν ὥρᾳ νυκτὸς μετάβασιν τῆς κόρης εἰς τινὸς φίλης τῆς καὶ τὰ παρόμοια, καὶ ἐν γένει κατώρθωσεν ἐξ ἀβροφροσύνης νὰ παρασιωπήσῃ διὰ τινὸς ἀναχρονισμοῦ τὴν ἀφορμὴν τῆς φυγῆς τῆς Λαύρας. Πρόσεθηκε δὲ ἐν τέλει, δτι,

ΤΟ ΕΝ ΙΝΣΕΛΣΛΟΣ ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΝ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

κατὰ τὴν γνώμην του — ἀν πράγματι ήτον ισπανίς ή μήτηρ τῆς Ἰωσηφίνας — αὐτὴ ή Λαύρα καὶ δὲ Ελβετὸς συνταγματάρχης θὰ ήσαν ἀφεύκτως οἱ γονεῖς τῆς κυρίας Φάλδηνερ

“Η Ἰωσηφίνα ἐθύμισθη εἰς σκέψεις καὶ ὡςεὶ παραδεδομένη εἰς τὴν ἀναπόλησιν τῶν παρελθόντων ἐστήριξε τὸ μέτωπον εἰς τὴν χεῖρα καὶ πράγματι ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἥδυνατο ἀμέσως ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰς εἰκασίας τοῦ Φρέβεν.

— „Μή κακίδνετε“, εἶπεν δὲ Φρέβεν, „ἀν παρεφέρμην καὶ ὑπέπεσα ἵσως εἰς τὸ σφάλμα νὰ δοκιμάσω τὴν ἔξηγήσιν παραδόξων συμπτώσεων.“

— „Διατί, καλέ, νὰ δυσαρεστηθῶ;“ ἀπίντησεν ἐκείνη ἐν συγκινήσει. „Εἶναι ή μάυρη τύχη μου, ήτις πάλιν θέλει νὰ ἐπισκοτίσῃ φαεινήν τινα τοῦ παρελθόντος ἐμφάνισιν. Μήπως ἐπιτρέπεται μοι νὰ ὑποθέσω κάν, ὅτι ἐπιφυλάσσονται μοι εὐτυχεῖς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ στιγμαῖ;“

— „Θεέ μου! Θεέ μου! τί ἔκαμα!“ ἐφώνησεν δὲ Φρέβεν, ὅταν εἶδε πῶς τὰ δάκρυα ἐπλημμύρησαν τοὺς δρθαλμούς της. „Ἄλλα, κυρία, δέλα αὐτὰ ήσαν ἀπλῆς ὅσον καὶ ἀνόητος εἰκασία μου. Εἴπατε, ὅτι ή μήτηρ Σας δὲν ήτο Ισπανίς. Εσεῖς βέβαια γνωρίζετε τοῦτο καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον, ὡς θυγάτηρ αὐτῆς“

XV.

— „Ἄλλ’ ἀκριβῶς εἰς τοῦτο ἔγκειται ή δυστυχία μου, κύριε Φρέβεν“, ἐξηκολούθησε δακρυρροοῦσα νὰ λέγῃ ή Ἰωσηφίνα, „ὅτι μὴ ἔχουσα κανένα ἀπολύτως συγγενῆ δὲν δύναμαι συνεπᾶς να ἐκφέρω καὶ καμμίαν ἀσφαλῆ γνώμην περὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ παρελθόντος μου. Πόσον εὐτυχεῖς εἶνε οἱ ἀνθρώποι ἐκεῖνοι, ὅσοι ζῶντες ζώσας βλέπουσι πολλὰς περὶ αὐτοὺς γενεὰς καὶ συνδέονται διὰ τοῦ συγγενικοῦ δεσμοῦ πρὸς τόσους καὶ τόσους καλους καὶ χρησίμους ἀνθρώπους! Πόσον ὡραῖα εἶνε τὰ δύναματα θεῖος, θεία· εἶνε δεύτεροι πατέρες καὶ μητέρες· καὶ πόσον γόνητρον ἔχει τὸ δύναμα τοῦ ἀδελφοῦ! Σᾶς βέβαιω, ἀν ήμην ίκανή νὰ φθονήσω ποτὲ ἔνα ἄνθρωπον, κανένα δὲλλον δὲν ήθελον φθονήσει εἰμὴ κόρην, ήτις θὰ εἶγεν ἀδελφόν· ήθελον τὴν φθονήσει, καὶ ἀς ήτον αὐτὸς ὁ ἀδελφὸς δι μόνος ἐπιστήμιος, φυσικὸς καὶ εἰλικρινῆς τῆς κόρης ἐκείνης φίλος καὶ προστάτης.“

Ο Φρέβεν περίφοβος ἤλλαζε συνεχῶς θέσιν ἐν τῇ αἰδούσῃ, διότι μὲ πολλὴν στενοχωρίαν συγγενάνετο ήδη, ὅτι ἔψυχεν ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν χορδὴν τῆς καρδίας τῆς Ἰωσηφίνας, ήτις ἀνέιδε τὸν σπαρακτικῶτερον ἥχον· προεβλεπε δὲ καὶ ἔξηγήσεις ἀπὸ μέρους τῆς γυναικός, ἀς δὲν ήτο δυνατὸν η μετ’ ἀδημονίας ν’ ἀκούσῃ. Εσιώπα λοιπόν, καὶ ἐκείνη ἀπομάζασα τὰ δάκρυα ἐξηκολούθησε:

— „Πάντοτε ή τύχη ήθέλησε νὰ διατελῶ ὑπὸ διαρκῆ δοκιμασίαν. Υπῆρξα τὸ μόνον τῶν γονέων μου τέκνον καὶ οὕτω ἐστερήθην τὸ φυσικὸν εὐεργέτημα νὰ ἔχω ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφάς· ἐξῶμεν μεταξὺ δὲλως ξένων πρὸς ήμᾶς ἀνθρώπων καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐγνωρίσα κανένα ἐκ τῶν συγγενῶν μας. Ο πατέρης μου διεφώνει ἀνέκαθεν πρὸς τοὺς ἐν ‘Ελβετίᾳ οἰκείους του, διότι ή μήτηρ μου πολλάκις μοὶ διηγεῖτο, ὅτι ἐκεῖνοι συνεχῶς ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ πατρός μου, νυμφευθέντος αὐτὴν καὶ ὅχι δὲλλην τινὰ πλουσίαν ἐν ‘Ελβετίᾳ κόρην, τοῦθ’ ὅπερ ήθελον νὰ τῷ ἐπιβάλωσι. Καὶ αὐτὸν τὸν πατέρα μου δέλγον ἔβλεπα· ήτο στρατιωτικὸς τῆς ἐνεργοῦ οπῆρεσίας καὶ, ὡς γνωρίζετε, οἱ καιροὶ ἐκεῖνοι ήσαν διαρκῆς πόλεμος. Οὐδὲν δέλλο λοιπὸν μοὶ ἔμεινεν ἐκτὸς τῆς καλῆς μου μητρός, καὶ αὐτὴ ἀνεπλήρους δῆλους τοὺς

ἄλλους συγγενεῖς μου. “Οταν καὶ αὐτὴ ἀπέθανεν, ἔμεινα δῆλως ἐγκαταλειπμένη ἐν μέσῳ δῆλου τοῦ κόσμου, διότι ἐξ δῆλων τῶν τότε ἀνθρώπων οὐδεὶς ὑπῆρχε, πρὸς δὲν νὰ ὑπάγω καὶ νὰ εἰπω: ἀπέθανον οἱ ἐκτρέφοντες καὶ προστατεύοντές με, υἱοθετήσατέ με ὑμεῖς . . . !“

— „Καὶ ή μήτηρ Σας δὲν ἐκαλεῖτο λοιπὸν Τορτόζη, ήρωτησεν δὲ Φρέβεν.

— „Μητέρα μόνον τὴν ἀπεκάλουν, καὶ δὲν ἐνθυμοῦμαι ποτέ νά μοι διμήτηρ περὶ τοῦ παρελθόντος τῆς κατόπιν, δταν ἐμεγάλωσα, ήτο πάντοτε ἀσθενής. Ο πατέρης μου τὴν ὠνόμαζε Λαύραν καὶ εἰς τὰ δέλιγα οἰκογενειακὰ ἔγγραφα, ὃσα εἵρεθησαν μετὰ τὸν θάνατόν της καὶ διδόμησαν εἰς ἔμε, ἀναφέρεται ὡς Λαύρα Τ“

— „Ἐτσι λοιπόν!“ ἐφώνησε μὲ φαιδρὸν ψφος δὲ Φρέβεν. „αὐτὸ εἶνε φῶς φωνερόν. Λαύρα ὠνομάζετο ή μήτηρ Σας καὶ Τ οὐδὲν δέλλο δύναται νὰ γίνει εἰμὴ Τορτόζη, διότι βέβαια τὸ δραπετεῦσαν τότε ἐρωτικὸν ζεῦγος ἐφρόντισε νὰ μεταβάλῃ τὸ σηματό του ἀφοῦ λοιπὸν τὸ δύναμα τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸν Ελβετὸν συνταγματάρχη, καὶ Σεῖς ή ίδια διμολογεῖτε; δτι ή εἰνών αὐτὴ διμοιάζει καθ’ δέλλ μὲ τὴν μητέρα Σας, δὲν καλός μου Δὸν Πέτρος εἵρισκεν ἐν τῷ πρωτοτύπῳ τῆς πινακοθήκης τὴν ὠραίαν του Λαύραν, τότε δὲν εἰσθε πλέον διλομάνη εἰς τὸν κόσμον, ἀλλ’ ἔχετε ἐνα λαμπρὸν ἐξάδελφον τούλαχιστον, δηλ. τὸν Δὸν Πέτρον de San Montanjo Ligez! “Ω, πόσον θὰ χαρῇ δ φίλος μου Φάλδηνερ μὲ τὴν περίφημον αὐτὴν συγγένειαν;“

— „Ο Θεὸς φυλάξοι! Ο σύζυγός μου νὰ χαρῇ!“ εἶπεν ἐκείνη περίλυπος καὶ ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν της εἰς τὸ μανδήλιον της.

Ο Φρέβεν δὲν γίνεται νὰ κατανοήσῃ πῶς αὐτὴ ή γυνὴ ἐξελάμβανεν δέλλα τὰ πράγματα καθ’ ἔλως διάφορον ή αὐτὸς τρόπον· διότι αὐτὸς βέβαια εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν οὐδὲν δέλλο ἔβλεπεν, εἰμὴ τὴν χαρὰν τοῦ φίλου του Δὸν Πέτρου, εμρίσκοντος μίαν κόρην τῆς Λαύρας του. Ο φίλος του ήτο πλούσιος, ἀνύπανδρος, καὶ ἔτρεφεν ἀκόμη τὸν παλαιὸν ἐκείνον διὰ τὴν Λαύραν του ἐνθυμοτικόν, ἐπομένως δὲ Φρέβεν ὑπελόγιζε καὶ μίαν λαμπρὰν κληρονομίαν διὰ τὴν Ἰωσηφίναν, πρὸς ήν ήτον δ φίλος του διὰ τόσον παραδόξου δεσμοῦ συνδεδεμένος. Απέτρεψε λοιπὸν τὴν σύζυγον τοῦ φίλου του απὸ τῶν ἀπαισιοδόξων σκέψεων της. Άλλ’ ἐκείνη ἔκλαιε διαρκῶς καὶ ἐπὶ τέλους εἶπε:

— „Διόλου δὲν γνωρίζετε τὸν Φάλδηνερ, καὶ πολὺ ἀπατᾶσθε νομίζοντες δτι ή ἀνακοίνωσις τοιούτων εἰκαστῶν θὰ τὸν εὔχαριστηγη μέσον δέλλα τὰ πράγματα καθ’ ἔλως διάφορον. Δὲν γίνεται πέτρε ποτὲ πρόσωπο τος. Αὐτὸς δέλλει δέλλα τὰ πράγματα νὰ ρυθμίζωνται πρὸς τὸν συνήθη ροῦν τῶν ίδιων αὐτοῦ σκέψεων, δέλλα νὰ γίνει τακτικὰ καὶ φυσικά, μισεῖ δὲ ἀπὸ καρδίας πᾶν τὸ ἀσύνηθες ή ἔκτακτον.“ Οφείλω δέλλως τε, προσέμηνεν ἀνευ τινὸς περὶ τὸ ψφος πικρίας, „δφείλω πάντοτε νὰ θεωρῶ μέσον της κάριν, δτι συνεδέθην μὲ πλούσιον καὶ περίβλεπτον ἀνδρά, δ δποῖος μάλιστα ήρκεσθη καὶ εἰς δέλλιγιστα περὶ τῆς ἀπὸ εὐγενῶν καταγωγῆς μου μαρτύρια. Τάχα δέν το ἀκούω καθ’ ἐκάστηγη εἶπε καὶ πάλιν κλαίσουσα, „δτι αὐτὸς γίνεται δέλλο διατάσθητον νὰ ἐκλέξῃ σύζυγον ἐκ τῶν σημαντικωτέρων τοῦ τόπου του οἰκων, καὶ νὰ νυμφευθῇ ταύτην ή ἐκείνη τὴν πλουσιωτάτην κόρην; Μήπως δὲν μοί το λέγει συγνότατα, δταν μάλιστα ἀναφυῇ καρμία δυσαρέσκεια, δτι οἱ τίτλοι τῆς εὐγενείας μου εἶνε ἀμφιβολοι, δτι οὐδὲν οὐδεὶς γνωρίζει περὶ τῆς καταγωγῆς τῆς μητρός μου καὶ δτι πολλοὶ ἐκ τῶν φερόντων τὸ οἰκογενειακόν μου δνομα ἐν ‘Ελβε-

τίς απέβαλον ηδη τους τίτλους των και εἰς ἡλιθον εἰς τὸ ἐμπορικὸν στάδιον;“

Ἄλλα τώρα πρώτην φορὰν διεῖδεν ὁ Φρέβεν τὸ φοβερὸν τοῦτο μυστήριον τῆς οἰκογενείας τοῦ φίλου του καὶ εἴπε καθ' ἔκυτόν. „Λοιπὸν εὐέσκομαι εἰς οἶκον δυστυχίας καὶ ἔχω ἐνώπιόν μου δυστυχὲς σύνοικοις! Λοιπὸν οὐχὶ ἔξ ἔρωτος, ἀλλ' ἔξ ἀνάγκης ὑπανδρεύθη ἡ ταλαίπωρος κόρη, διότι ἥτο μόνη ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ὁ Φάλδνερ, τὸν ξεύρω δά, τὴν ἐπῆρε, διότι ἥτον ὡραία καὶ κατάληλος πρὸς ἐπίδειξιν. Κακόμοιρη γυναῖκα! Καὶ ὁ ἀπάνδρωπος τὴν μέμφεται διὰ τὴν ἀτυχίαν τῆς καὶ τὴν κάμνη νὰ συναισθάνεται πάντοτε ο, τι ὀφεῖται πρὸς αὐτόν.“ Μικτὸν αἰσθημα ἀποστροφῆς κατὰ τού φίλου του καὶ οἴκου πρὸς τὴν ὡραίαν καὶ δυστυχῆ γυναῖκα εἴλκυεν αὐτὸν πρὸς ταύτην, καὶ κατέβαλλεν ἥδη ὁ Φρέβεν ὅλας τὰς δυνάμεις του ὅπως ἀμπνεύσῃ αὐτῇ θάρρος καὶ ἐμπιστοσύνην. Εἶπε δὲ τέλος ψιλορίζων: „Τότε κάμετε ὡς ἄν νὰ μὴ ἐλέχθησαν αὐτά, ὅσα εἰπομεν. Βλέπω ὅτι πολὺ Σᾶς ἐλύπησαν. Τί ὡφελεῖ νὰ τὰ μάθῃ ὁ Φάλδνερ; Ας κρύψωμεν λοιπὸν ἀπὸ αὐτὸν τὰς ἀνοήτους εἰκασίας μου, ἀφοῦ εἰς οὖδεν καλὸν θὰ συντελέσωσιν ἀνακοινούμεναι αὐτῷ“

Ἐκμαρβος ἥτενίσε πρὸς αὐτὸν ἡ Ἰωσηφίνα· τὰ δάκρυά της ἀπεισβέσθησαν εἰς τοὺς ἀνοιχθέντας ὀφθαλμούς της καὶ ὁ Φρέβεν ἐνόμισεν, ὅτι διεῖδεν εἰς τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προεώπου της ἐν εἶδος ὑπερηφανείας. „Κύριε μου“, εἶπε καὶ ὑψήλωσεν ὅλιγον κινηθεῖσα ἀπὸ τῆς θέσεώς της, „δὲν ἡμπορῶ νὰ πιστεύσω ὅτι λέγετε τοῦτο σπουδαίως, πρέπει ὅμως Υμεῖς νὰ ἔχομε πεπεισμένος, ὅτι η σύζυγος τοῦ βαρώνου Φάλδνερ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κανὲν μυστικὸν μαζῆ Σας, χωρὶς νὰ τὸ ξεύρῃ καὶ ὁ σύζυγός της!“

Ταῦτα λέγουσα ἀπώθησε ὅλιγον ἀποτόμως τὸ πρὸ αὐτῆς κύπελλον τοῦ τείου, ἐσηκώμη καὶ μικρὸν ὑποκλιμέσσα ἐγκατέλειψε τὸν ἔκπληκτον ξένον. „Ο Φρέβεν κατ' ἀρχὰς ἥθλησε νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ καὶ νὰ ζητήσῃ συγγνώμην δι' ὅτι ἔκαμεν, ἀλλ' ἔκεινη ἔγεινεν εὐθὺς ἀφαντος διὰ τῆς θύρας, πρὶν αὐτὸς συνέληψῃ καὶ πεταχθῇ ἀπὸ τὴν θέσιν του. — Ἄδημονών κατῆλθεν εἰς τὸν κῆπον· δὲν ἔξευρεν ἀν ἔπρεπε να ἐπιπλήξῃ τὸν ἔκυτόν του ἢ νὰ αἰτιαθῇ τὴν εὐαίσθησίαν τῆς γυναικός, τὴν ὁποίαν εὔρισκε τώρα τούλαχιστον λίαν

ὑπερβολικήν. Ἐν τούτοις, ὡς συνήθως συμβαίνει εἰς παρομίας περιστάσεις, ἐψυχράνθη ὅλιγον κατ' ὅλιγον τὸ αἷμά του καὶ τὸ πνεῦμά του ἡσύχασε καὶ ἔπαυσε νὰ σκέπτηται δι' αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἄλλα πάντοτε εὔρισκε τι δικαιολογοῦν τὴν Ἰωσηφίναν. „Αὐτή, καλέ, δὲν πρέπει νὰ τὸν ἥγαπησέ ποτε!“ Ἐλεγε καθ' ἔκυτόν ὁ Φρέβεν. „Καὶ οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὴν μεταχειρίζεται σκαιῶς καὶ διτὶ περισσότερον δεικνύεται πρὸς αὐτὴν ὡς κύριος ἢ ὡς σύζυγος. Συνεκινήθη, ὡς παρετήρησα, δταν ὠμίλουν περὶ ὑψηλοτέρων τινῶν τοῦ βίου ἀπολαύσεων, καὶ εἶδον πῶς ἐτρόμαξεν, δταν ἐνόησεν ὅτι δὲν διέφυγον τὴν προεόχην μου οἱ περὶ τῆς ίδιας δυστυχίας ὑπαινιγμοί της. Εἶχε βέβαια δικαιοιον μεταμεληθεῖσα, διότι ἐπρόδωκε τὴν ἔλλειψιν πάσης εὐτυχίας εἰς ἔνα φίλον τοῦ συζύγου της. Καὶ ὅταν ἔγω κατόπιν ἐξετάθην τόσον πολὺ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος καὶ μετά τινος βεβαιότητος ὠμίλησα περὶ τῆς καταγωγῆς της, θίξας πιθανῶς καὶ χορδήν, ἢν οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἔψωσε, δὲν εἶχε δίκαιον ἐπίσης νὰ παραφερθῇ; Καὶ ἀφοῦ ἐξέφρασεν αὐτὴ τὴν ὑποψίαν καὶ τὴν συνήθη τοῦ βαρώνου ἀμφιβολίαν, δὲν ἐφαίνετο περίφοβος καὶ στενοχωρημένη, καὶ πῶς πάλιν ἔγω νὰ τολμήσω νὰ προτείνω τὴν ἀποσιωπήσιν τοῦ πράγματος πρὸς τὸν μόνον αὐτῆς φίλον, τὸν σύζυγόν της; „Ως πρὸς τοῦτο εἶχε πολὺ δίκαιον νὰ φοβήται, διότι τοιοῦτο μυστικὸν ἐδέσμευεν αὐτὴν ἀπέναντι ἐμοῦ. Φαίνεται ὅτι ἡ πρότασίς μου ἥτον ὅλιγον παράδοξος καὶ ἀδιάκριτος. „Καὶ οὗτο ὁ Φρέβεν διὰ τῶν σκέψεων τούτων κατήντησε νὰ δικαιώσῃ τὴν γυναῖκα τοῦ φίλου του ὅποδίδων τὴν ἐπιφυλακτικήν διαγωγήν της εἰς τὸν εὐγενῆ ὄντως χαρακτῆρά της. Διότι ἥτον ἄξιον ἀπορίας πῶς μόλις εἰκοσαετῆς κόρη κατώρθου νὰ συνενοῖ τόσα ὄμοι προσόντα, Ισχὺν ἀφ' ἐνὸς χαρακτῆρος καὶ στόχασιν, ἀσυνήθη πνευματικὴν μόρφωσιν καὶ ὅλα ταῦτα ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὰς ἀπατήσεις τοῦ καθ' ἓμας κοινωνικοῦ βίου. Συνηθάνετο, καὶ τοῦτο πρώτην φορὰν κατὰ τὸν βίον του, ὅτι πράγματι αἱ γυναικες ἔχουσι λεπτότητά τινα καὶ εὐφυῖαν καὶ δύναμιν καὶ ὑπεροχήν, ἐνὶ λόγῳ μυστηριώδη τινὰ ίδιοφυῖαν, ἥν οὐδὲ οἱ μᾶλλον ὑπερήφανοι καὶ σπουδαιότεροι ἀνδρες ἔχουσι.

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.]

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ.

Δὲν ἔντρεπομαι καθόλου νὰ τὸ πῶ
Πῶς δίχως νὰ ἐλπίζω σ' ἀγαπῶ
Καὶ πῶς πογῶ καὶ χάνομαι γιὰ σένα.
Δὲν τῶχει ὁ στρατιώτης γιὰ ἔντροπή
Τὰ στήθη του νὰ δείξῃ καὶ νὰ πῆ
Πῶς εἰν' ἀπὸ τὴν μάχη πληγωμένα.

Τιμὴ 'ς ἔκεινον, ὅπου πληγωθῇ
Ἄπ' τοῦ ἔχθροῦ τὸ βόλι ἢ τὸ σπαθί
Γιὰ τὴν καλή, γιὰ τὴ γλυκειὰ πατρίδα!
Τιμὴ 'ς ἔκεινον, ὅπου μιὰ ματιά
Τ' ἀνοίγει 'ετην καρδιὰ λαβωματιά,
Κι' ὅπου ἀγαπᾷ χωρὶς καρμιὸν ἐλπίδα.

ΕΙΣ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΡΩΣΙΔΟΣ ΚΥΡΙΑΣ.

Ἡ καρδιὰ πρέπει νὰ πάθῃ,
Νὰ βαγίσῃ, νὰ τριψτῇ . . .
Δὲν πονεῖ γιὰ ζένα πάθη,
Ἄν δὲν ἔπαθε κι' αὐτή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ.